

UNIVERZITET U NOVOM SADU
PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
DEPARTMAN ZA GEOGRAFIJU, TURIZAM I HOTELIJERSTVO

SZIGET FESTIVAL U BUDIMPEŠTI

Seminarski rad iz predmeta: Osnovi upravljanja kulturnim događajima

Profesor: dr. Tatjana Pivac

Student: Todorović Tamara 391m/15

Asistent: MSc Sanja Božić

Novi Sad, 2016.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
2. BUDIMPEŠTA.....	4
3. LOKACIJA.....	6
4. O FESTIVALU.....	7
5. CENA I DOSTUPNOST KARTI.....	10
6. BEZBEDNOST.....	11
7. KAMPOVANJE.....	12
8. UMETNOST NA SZIGET FESTIVALU.....	13
9. VOLONTERIZAM.....	16
10.SPONZORI.....	17
11.SWOT ANALIZA.....	18
12.ZAKLJUČAK.....	19
13.LITERATURA.....	20

1. UVOD

Manifestacije turističkog karaktera označavaju javno izvođenje ili prikazivanje u vidu izložbe, priredbe, ili više priredbi raznih kategorija, a izdvajaju se po svojoj specifičnosti, ostvarujući turističke efekte i ciljeve.

Sziget festival je događaj kulturnog i umetničko-zabavnog karaktera. Održava se u Budimpešti od 1993. godine a fokusira se na isticanje kulturno-umetničkog programa u vidu muzičkih i scenskih izvođenja koja imaju tradicionalne i savremene vrednosti. Festival se razvio iz regionalnog i nacionalnog kulturnog događaja u događaj koji je poznat i široj javnosti.

Festival okuplja umetnike, scenske pozorišne trupe i orkestre koji krase festival tradicionalnim i savremenim izvođenjima i privlače publiku ne samo iz Mađarske, već iz svih delova Evrope.

2. BUDIMPEŠTA

Budimpešta je glavni grad Mađarske i glavni politički, trgovački, industrijski i saobraćajni centar zemlje. Ima preko 1,7 miliona stanovnika a smeštena je u samom centru Panonske nizije. Površina Budimpešte iznosi 525 km² i zauzima obe obale Dunava, spajanjem Budima i Obude na desnoj obali, sa Peštom na levoj, odnosno istočnoj obali Dunava.

Budimpešta se nalazi 216 km jugoistočno do Beča, 545 km južno od Varšave, a od Beograda je udaljena 378 km. (<http://www.putovnica.net/odredista/madarska/budimpesta>)

Slika 1. Položaj Budimpešte u Mađarskoj

Izvor: http://www.drtooth.hu/budapest_info.html

Najniža tačka Budimpešte je nivo Dunava, oko 90 m nadmorske visine, a najviša 529 m (brdo Janoš). Leva obala (Budim) je brdovita, sa oko 20 brda na teritoriji grada. Brda su uglavnom izgrađena od krečnjaka i dolomita, sa pećinama koje je načinila voda. Na drugoj strani Dunava je Pešta koja je potpuna suprotnost Budimu. Smeštena u niziji, na terenu koji se polako izdiže ka istoku da bi najistočniji delovi grada bili gotovo iste nadmorske visine kao budimska brda, Pešta zauzima oko 2/3 površine Budimpešte. Na budimsku stranu najlakše je doći uspinjačom koja vodi do dela grada koji se nalazi pod zaštitom UNESCO-a, poznatijem kao brdo gde se nalazi Budimski dvorac, odnosno Kraljevska palata.

U blizini Budimskog dvorca nalazi se i Matijaševa crkva, koja je poznata kao mesto krunisanja carice Sisi za ugarsku kraljicu, a tu je i Ribarska tvrđava (predivan kompleks sa sedam belih tornjeva koji simbolišu sedam plemena koji su osnovali mađarsku naciju i državu). U Pešti se nalaze i brojni religijski hramovi, ali i kulturne institucije, poput muzeja i opere. Tu se nalazi katedrala Sv. Stefana u kojoj se čuva mumificirana desna ruka prvog mađarskog kralja. Pored toga su veoma atraktivni i najveća sinagoga u Evropi kao i Trg heroja, mesto sagrađeno u čast 1000 godina postojanja mađarske države.

Budimpešta je jedini glavni grad u svetu u kojem se nalaze termalni izvori. Iz 125 termalnih izvora izvire 70 miliona termalne vode dnevno, sa temperaturom i do 58°C a neki od njih imaju lekovita svojstva.

U Budimpešti se nalazi veliki broj značajnih građevina iz različitih istorijskih perioda. Najstarije su iz vremena antičkog Rima (I vek), kada se ovde nalazio rimski grad Akvinikum, ali tu su i remek dela savremene arhitekture, poput Palate umetnosti. Na ulicama Budimpešte mogu se videti građevine projektovane različitim arhitektonskim i umetničkim stilovima. Pored antičke, tu su i zdanja građena u gotskom, renesansnom, vizantijskom, baroknom, klasičnom i neoklasičnom stilu, a Budimpešta je prepoznatljiva i po arhitekturi secesije.

3. LOKACIJA

Ostrvo slobode je najveće dunavsko ostrvo u Budimpešti i predstavlja veoma popularnu rekreativnu zonu tokom cele godine. Ostrvo je poznato zbog toga što se na njemu svake godine održava muzički festival Sziget. Ovo ostrvo je prvobitno predstavljao sponu između dve kopnene mase. Ima površinu od 108 ha, dugačko je 2 750 m, a maksimalna širina iznosi 500 m.

Početkom XX veka ostrvo je nosilo ime “Veliko ostrvo”, a danas se još naziva i “ostrvo brodogradilišta” zbog toga što se na južnoj strani ostrva nekada nalazilo brodogradilište, koje je u međuvremeno preseljeno na drugo mesto.

Slika 2. Ostrvo na kome se održava festival

Izvor: <https://invasion.com/wp-content/uploads/2014/02/Sziget-festival-Budapest-007.jpg>

Postoji plan da se ovo ostrvo rekonstruiše kako bi postao značajan kulturni, sportsko-rekreativni i multifunkcionalni centar. Izdvojeno je oko 200 miliona mađarskih forinti za projekat koji bi trebalo da se realizuje u periodu između 2015-e i 2018-e godine.

4. O FESTIVALU

Nakon završetka komunizma 1989. godine, nekada živa letnja festivalska scena u Budimpešti suočila se sa krizom zbog nedovoljnog finansiranja iz državne kase. Kao jedan od načina da se premosti ovaj jaz, grupa umetnika je predložila da se oformi događaj Sziget. Prvi festival je organizovan kao druženje studenata 1993. godine, a tokom proteklih postao je jedan od najvećih muzičkih i kulturnih festivala u Evropi. Od 1996. do 2001. godine festival je bio sponzorisan od strane kompanije Pepsi pa je preimenovan u Pepsi Sziget. Godine 2002. dobija naziv Sziget, koje nosi i danas.

Slika 3. Logo festivala

Izvor: <https://scontent.fbeg1-1.fna.fbcdn.net/>

Ovaj festival je popularan zbog različitih muzičkih žanrova, kao što su rok, punk, heavy metal, pop, reggae, hip hop, indie, elektronska muzika itd. Festival je veoma popularan kod mladih pa tako oko 50% posetilaca dolazi van granica Mađarske a najviše njih dolazi iz Holandije, Velike Britanije, Nemačke, Italije, Francuske i Irske. Na ovom festivalu se u proseku održi oko 1 000 nastupa svake godine.

Slika 4. Sziget festival

Izvor: <http://citymagazine.rs/wp-content/uploads/2015/08/kedd22-660x440.jpg>

Godine 2012 i 2015., festival je dobio prestižnu nagradu “*The Best European Major Festival*” u takmičenju na European Festival Awards događaju. U 2011. godini je rangiran kao jedan od 5 najboljih festivala u Evropi. Postoji oko 60 bina (37 većih i dosta manjih bina) a osim uživanja u muzici i fenomenalnim izvođačima, posetioци se mogu zabaviti ponudom ekstremnih sportova kao što su penjanje po stenama, spuštanje žičarom, bungee jumping itd.

Ove godine festival će se održati od 10. do 17. avgusta. Nastupaće: Rihanna, David Guetta, Hardwell, Sia, Manu Chao la Ventura, John Newman, Nicky Romero, Travis Scott, Afrojack, Zedd, Dillon Francis i mnogi drugi.

Slika 5. Najava programa za ovogodišnji festival

Izvor: <https://scontent.fbeg1-1.fna.fbcdn.net/>

Jedna bina uvek mora biti glavna, ali na Szigetu ni sporedne nisu ništa manje bitne. Pored A38 bine koja žanrovski pretenduje ka alternativnom zvuku, World Music Stage je mesto pogodno za dobe vibracije. Dekorisano u cvetnom stilu, ovo je odlično mesto za predah i zabavu.

Mađari su na najbolji mogući način iskoristili svoju cirkusku tradiciju izvrsno je uklopivši kao jedan od glavnih segmenata festivala. Svakoga dana pre početka muzičkih atrakcija pod šatorima se izvide izuzetno kvalitetne predstave najatraktivnijih evropskih cirkuskih i plesnih trupa. Pored toga slobodni performansi se konstantno dešavaju između bina tako da u pauzama između nastupa uvek postoji šansa da otkrijete nove cirkuske zabavljače.

Slika 6. Deo atmosfere sa predstave koju izvodi mađarska cirkuska trupa

Izvor: http://szigetfestival.com/content/_common/images/art/utcaszinhazak/6.jpg

Odmah do glavne bine nalazi se i Buda Park posvećen tribute bendovima na kome nastupaju isključivo mađarski cover bendovi. Odlična zabava i ujedno poslednje mesto sa živom muzikom pre nego što noć na Obudi preuzmu DJ setovi.

Stanovnici Szigeta se nazivaju Szitizens i u proseku ih bude oko 75.000 (<http://citymagazine.rs/clanak/10-utisaka-sa-sziget-festivala>)

5. CENA I DOSTUPNOST KARTI

Ulaznice se mogu kupiti na internet prodavnici. Karte za festival se mogu kupiti i na samom ulazu, kešom ili karticom, Ulaznica, odnosno onlajn vaučer se zamenjuje za narukvicu na ulasku. Karte nisu personalizovane i nisu vezane za određenu osobu, tako da prva osoba koja se pojavi sa kartom i ispravnim barkodom dobija kartu.

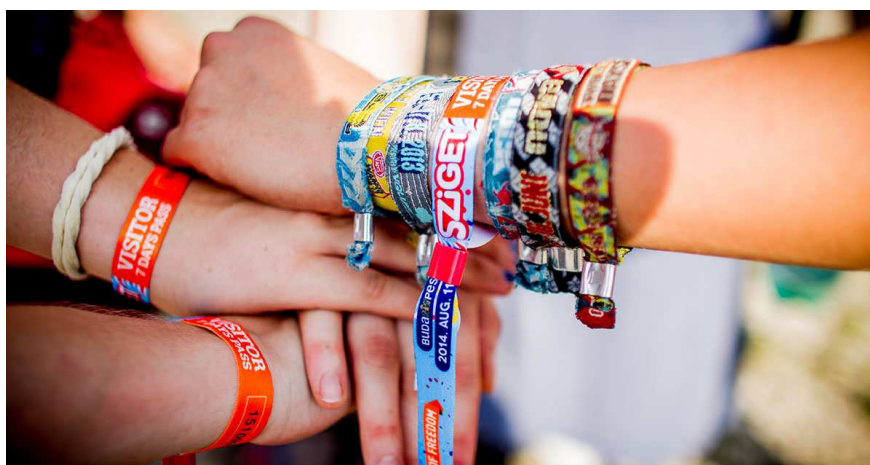
Cene su sledeće:

- 7 dana na festivalu + kamp = 269 €;
- 5 dana na festivalu + kamp = 209 €;
- 3 dana na festivalu = 149 €;
- dnevna karta = 59 €.

U slučaju da imate kupljenu kartu za 5 dana festivala, a želeli biste da produžite vaš boravak na festivalu na 7 dana, možete da doplatite 65 evra u internet prodavnici, ili na blagajni po dolasku na festival.

Mališani su takođe dobrodošli na festival, odnosno sva deca koja imaju manje od 11 godina, mogu ući potpuno besplatno na "Ostrvo slobode". Deca mlađa od 14 godina mogu ući na festival samo uz pratnju starije osobe. Za miran i siguran ambijent na raspolaganju je Porodični kamp.

Slika 7. Narukvice za festival Sziget

6. BEZBEDNOST

Sziget festival je svrstao sigurnost i obezbeđenje među svoje prioritete, što je i obaveza festivala koji posećuje preko 500 hiljada ljudi. Konstantno se radi na adaptaciji regulacije zdravlja i bezbednosti, koji su zasnovani na veoma strogim smernicama. S obzirom da se događaji menjaju tokom vremena, menja se i briga organizatora oko bezbednosti, pa se zato fokusiraju na nove izazove. Prostor na kom se održava festival se konstantno proverava pre početka i tokom festivala, a sistem kamera prati aktivnosti koje se dešavaju. Kako bi se svi posetioci osećali bezbedno i sigurno, angažuje se oko 800 osoba iz obezbeđenja, kao i nacionalni i internacionalni policajci. Festival sarađuje sa svim relevantnim organima, poput jedinice za anti-terorizam, policijom, hitnom službom, kao i međunarodnim organizacijama.

Tokom bezbednosne provere prilikom ulaska na festival oduzima se sve što se smatra opasnim po posetioce.

Na festivalu nisu dozvoljeni:

- Alkohol
- Droga i ilegalne supstance
- Plinske boce i plinska kuvala
- Pirotehnička sredstva
- Staklo
- Oštri predmeti i alat
- Kišobrani
- Ostali predmeti koji mogu ugroziti tuđe zdravlje

Na festivalu su dozvoljeni:

- Hrana
- Piće
- Cigarete

7. KAMPOVANJE

Ukoliko imate sedmodnevne ili petodnevne propusnice ili jednodnevne ulaznice za barem dva uzastopna dana, imate pravo da spavate na ostrvu i koristite osnovne objekte u kampu. Osnovni kamp podrazumeva kampovanje bilo gde na ostrvu (ne računavši prostor ispred bina, na stazama, putevima, i slično). Ukoliko želite da oedsednete u zatvorenom, unapređenom kampu, možete to učiniti uz doplatu. Za kampovanje je neophodno da svaki posetilac ima svoj šator a ukoliko to nije slučaj, postoji mogućnost iznajmljivanja Sziget kompleta za kampovanje (89 €). Potrebno je da svaki posetilac ponese dušekili vreću za spavanje a ove stvari su takođe dostupne i u internet prodavnici uz doplatu (22 €).

Na ostrvu ali i van ostrva postoji nekoliko parkinga na kojima možete ostaviti svoj automobil.

Postoje dve mogućnosti za parkiranje:

- Sziget parking (koji se nalazi na samom ostrvu i koji je povezan direktnim prevozom do samog ulaza na festival)
- Povoljan parking (koji se nalazi u gradu postoji non-stop besplatan prevoz do festivala i natrag od mesta parkiranja).

Slika 8. Kamp na “Ostrvu slobode” za vreme Sziget festivala

Izvor: <http://citymagazine.rs/wp-content/uploads/2015/08/Glamping-szombat46-660x440.jpg>

8. UMETNOST NA SZIGET FESTIVALU

Sziget se naziva "Ostrvom slobode" a sloboda znači kreativnost. Zato organizatori pružaju podršku umetnicima i njihovim umetničkim projektima.

Ovaj projekat pruža priliku mladim kreativnim umovima da prikažu svoje ideje i svoj talenat na "Ostrvu slobode", pretvarajući ga u magični svet gde se šire muzika i ples, radost i sreća, ljubav i prijateljstvo. Na ostrvu su sabrane sve spektakularne instalacije, šarene skulpture, jedinstveni umetnički projekti, impresivni i neverovatni vizuelni efekti - sve što organizatori nazivaju "umetnost slobode" (The Art Of Freedom).

Slika 9. Logo projekta "The art of freedom"

Izvor: <https://scontent.fbeg1-1.fna.fbcdn.net/>

U nastavku će biti prikazani najzanimljiviji projekti i skulpture koje se nalaze na ostrvu.

- Zmaj dugačak 25 metara konstruisan je od 15 hiljada PET boca i ukazuje na preteranu upotrebu jednokratnih materijala u našem životu a u istom trenutku prikazuje i kreativnost mađarskih studenata.

Slika 10. Zmaj konstruisan od PET boca

Izvor: http://sziget.hu/content/_common/images/fesztival/2016/aof/dragon.jpg

- “Farma lama” je instalacija koja se zasniva na tri glavne ideje: poštovanje životne sredine, interakciju i dobrotvornu svrhu. Osnovni koncept se sastoji u sakupljanju zatvarača od flaša radi davanja podrške bolesnoj i povređenoj deci. U isto vreme može da funkcioniše i kao estetska dekoracija koja se stalno razvija, a koja je takođe i društveno korisna.

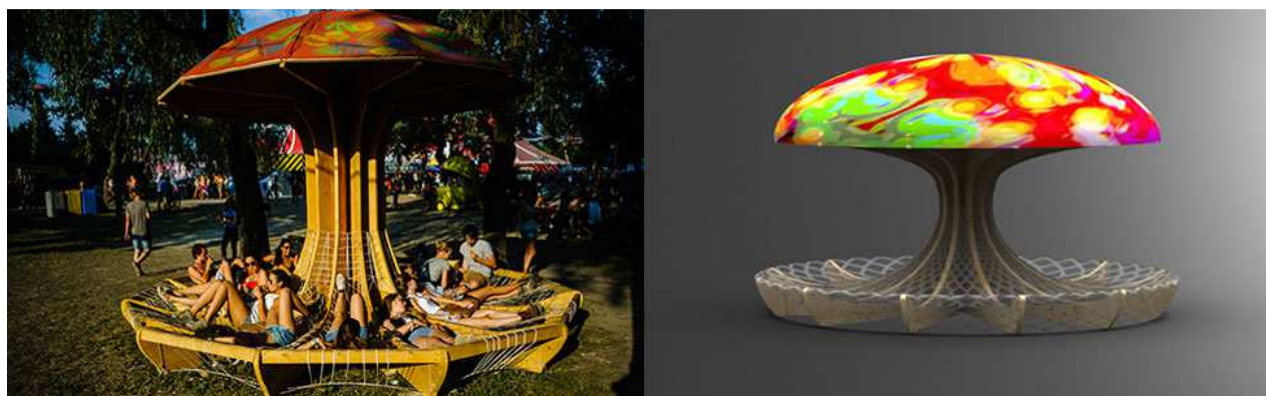
Slika 11. “Farma lama”

Izvor: http://sziget.hu/content/_common/images/fesztival/2016/aof/lamafarm.jpg

- Cilj koncepta Pečurki je napraviti mesto za odmaranje u prirodnom okruženju usred živopisnog festivala. Pečurke za odmaranje predstavljaju zanimljivo mesto ne samo tokom dana, već i tokom noći, pošto su boje fluorescentne. Ova dekorativna figura pečurke pruža hlad u jutarnjim satima i osvetljava tokom noći, a ako zatreba može poslužiti i kao sklonište od kiše, međutim, najbitnija funkcija je da služi za relaksaciju.

Slika 12. Pečurke konstruisane za odmor

Izvor: http://sziget.hu/content/_common/images/fesztival/2016/aof/mushrest.jpg

- Najveće delo na festivalu visoko je 6 metara i teško dve tone i privlači pažnju svih posetilaca, makar samo na trenutak. Industrijski oblici i bezvremena stamenost su jasno vidljivi na postolju precizno i pažljivo izrađenog mehanizma.
- Staklena laboratorija je mesto gde posetioци mogu da odmore i uživaju u vizuelnim efektima, razgovarajući sa ljudima ili jednostavno razgledajući staklenu skulpturu.
- Pored navedenih objekata koji su atraktivni za sve posetioce festivala, postoji i niz drugih koji su na svoj način zanimljivi ali i korisni kako bi se omogućilo svim osobama koje traže mir i odmor, da zapravo uživaju i na trenutak se sklone od festivalske atmosfere.

9. VOLONTERIZAM

Volonteri su od ključnog značaja za održavanje festivala i mogu imati veoma važnu ulogu. Njihovim angažovanjem se povećava broj osoblja, a smanjuju se troškovi što je značajno i za budžet festivala. Volonteri pomažu u organizovanju i vođenju festivala, a organizatori ih aktiviraju na svim mogućim pozicijama kako bi se oni osećali kao deo tima. Za vreme festivala volonteri su zaduženi za koordiniranje učesnika na mestu održavanja festivala, brinu o potrebama učesnika i posetilaca, rade za info pultovima, itd.

Na Szigetu postoji mogućnost volontiranja za sve osobe starije od 18 godina koje dolaze iz bilo koje države Evrope. Za svoj rad, svi volonteri dobijaju zauzvrat besplatnu kartu, dve majice sa logom festivala i obrok za sve dane kada su angažovani. Svi zainteresovani volonteri koji žele da postanu deo tima se regrutuju putem zvaničnog sajta, slanjem prijave na e-mail oko 4 meseca pre početka festivala. Glavni razlozi zbog kojih se mlade osobe odlučuju na ovaj korak je upoznavanje novih ljudi, kao i prilika da budu uključeni u vođenje festivala ovakve vrste.

Slika 13. Deo atmosfere na glavnoj bini

Izvor: http://szigetfestival.com/content/_common/images/art/specialparties/_css-0848.jpg

10. SPONZORI

11. SWOT ANALIZA

SWOT analiza oslanja se na utvrđivanje snaga (strength) i slabosti (weaknesses) samog festivala kao i šansi (opportunities) i pretnji (threats) koje dolaze iz okruženja. Ova analiza je efikasan i jednostavan način putem kojeg se može ustanoviti realno stanje određene manifestacije na tržištu, kao i prilike i opasnosti koje vrebaju u okolini.

Tabela 1. SWOT analiza za Sziget festival

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none">▪ Festival je poznat u zemlji i regionu▪ Lako dostupne informacije o festivalu▪ Veliki broj muzičkih žanrova▪ Mnogobrojni kulturni sadržaji za sve posetioce▪ Raznovrsnost izvođača▪ Angažovanost volontera	<ul style="list-style-type: none">▪ Gužva u gradu za vreme održavanja festivala▪ Festival nije toliko poznat van Evrope▪ Negativni uticaji na životnu sredinu▪ Buka
MOGUĆNOSTI	PRETNJE
<ul style="list-style-type: none">▪ Novi sponzori▪ Povećanje prihoda u turističkom sektoru▪ Očuvanje tradicije▪ Promocija na svetskom tržištu	<ul style="list-style-type: none">▪ Festivali u regionu sa sličnim programom▪ Konzumacija alkohola i nelegalnih supstanci▪ Negativan uticaj stranih turista na lokalno stanovništvo

12. ZAKLJUČAK

Sziget festival je prešao dug put od 1993. godine kada je prvi put održan pa do danas, kada se svrstava u jedne od najposećenijih muzičkih festivala u Evropi. Festival je prerastao u moderni i savremeni događaj koji privlači više od 400 000 posetilaca.

Svi koji posete ovaj festival tokom avgusta, mogu uživati u raznovrsnom programu, mnogobrojnim izvođačima i umetnosti koja je na Szigetu zastupljena u velikoj meri. Može se reći da je ovaj festival značajan predstavnik Budimpešte, ali i Mađarske i da će narednih godina biti još popularniji.

13. LITERATURA

Internet izvori:

https://en.wikipedia.org/wiki/Sziget_Festival

<http://szigetnews.com/about-sziget-news/>

<http://theplanetd.com/sziget-festival/>

http://rs.szigetfestival.com/info/festival_info

<https://www.festicket.com/fr/festival/sziget-festival-2016/>

<https://www.musicfestivalwizard.com/festivals/sziget-festival-2016/>

http://szigetfestival.com/_/info/about

<http://www.budapest-city-guide.com/>

<http://www.funzine.hu/venues/hajogyari-sziget/>

<http://www.budapest-city-guide.com/islands.html>

<http://portalmladi.com/sziget-festival-ostrvo-slobode>

<http://www.urbanbug.net/magazin/vest/sziget-festival-2015-sedmodnevna-zurka-koja-traje-non-stop>

<http://idemo.ba/wp/events/sziget-festival-budimpesta-madarska/>

<http://citymagazine.rs/clanak/10-utisaka-sa-sziget-festivala>

<http://szigetnews.com/sziget-2014-volunteer/>